

HAA

Hrvatska akreditacijska agencija
Croatian Accreditation Agency

KLASA: 383-02/16-05/003

URBROJ: 569-02/4-16-7

Zagreb, 3. veljače 2016.

Obavijest: Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15)

Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15) propisuje u članku 40:

„(1) Djelatnost ispitivanja obuhvaća sljedeće poslove:

- ispitivanja materijala, određenih dijelova ili cijele građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu i/ili drugih zahtjeva, odnosno uvjeta predviđenih glavnim projektom ili izvješćem o obavljenoj kontroli projekta
- kontrolna ispitivanja materijala koja se provode na temelju posebnih propisa, projekta građevine ili sumnje.“

Nadalje, članak Članak 44. propisuje:

„Pravna ili fizička osoba obrtnik osposobljenost za poslove ispitivanja dokazuje potvrdom o akreditaciji prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo za određenu metodu ispitivanja, a time dokazuje i osposobljenost za metodu ekvivalentnu toj metodi ispitivanja za isto ili slično svojstvo, koju zahtjeva plan ispitivanja ili je određena u projektu građevine.“

U cilju pojašnjenja zahtjeva vezanih za ulogu akreditacije prema prethodnim navodima, Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) je u kontaktu i održava sastanke s predstavnicima nadležnog Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (MGIPU) jer nam se pojavljuju česta pitanja zainteresiranih laboratorija za što se akreditirati, koje norme su u pitanju, koje ispitne metode treba uzeti u obzir za prijavi za akreditaciju, koje tehničke specifikacije i slično. Premda je za službeno tumačenje odredbi predmetnog Zakona nadležno MGIPU, ovdje iznosimo stavove zajedničkih dogovora.

Pravna ili fizička osoba za provedbu ispitivanja akreditira se prema hrvatskoj normi HRN EN 17025:2007, Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija.

HAA nema ulogu niti ovlasti specificirati ispitne metode niti u jednom području pa tako niti u području primjene Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje. To je izbor i odluka

podnositelja zahtjeva za akreditaciju ovisno o stručno tehničkim mogućnostima, a temeljeno na poznavanju, iskustvu i praćenju određenog područja putem praćenja propisa, normizacije, pravila struke, inženjerske prakse i drugo.

Područje akreditacije ispitnih laboratorija su metode ispitivanja koje su specificirane u projektu građevine za pojedine podsustave. Projektanti, sukladno propisima i pravilima struke, moraju specificirati što se ispituje u pojedinom podsustavu građevine i po kojoj metodi: prema normi, propisu ili tehničkoj specifikaciji iz stručnih publikacija ili prema zahtjevima definiranih od strane projektanta gdje je to potrebno.

Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje omogućuje primjenu i drugih ekvivalentnih metoda, dakle nenormiranih vlastitih laboratorijskih metoda za određena ispitivanja ali se u postupku akreditacija takve metode moraju validirati, dakle dokazati ekvivalentnost normiranim metodama.

Pravna osoba akreditirati će se za one ispitne metode iz područja kojima se bavi i gdje ima iskustva npr. područje električnih instalacija, klimatizacije i grijanja, vatrodiojavni i protupožarni sustavi, akustika i drugo.

Pravna osoba koja se namjerava akreditirati za ispitivanja u području Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje mora pratiti struku, propise, norme, poznavati projekte za građevinu, kontaktirati MGIPU, surađivati sa strukovnim inženjerskim komorama i projektantima u cilju prikupljanja saznanja koje ispitne metode su pravila struke u pojedinom području.

Tako npr. za pojedina područja objavljeni su propisi koju upućuju na norme i ispitne metode:

- Tehnički propis za niskonaponske električne instalacije (NN 5/10);
- Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN 87/08, 33/10);
- i drugi propisi objavljeni u NN, te na stranicama MGIPU i drugih nadležnih ministarstava.

Za ispitivanja prema Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje pravne osobe se ne ovlašćuju od MGIPU, već će od 1. 6. 2017. moći obavljati te poslove kao akreditirani laboratoriji.

Treba napomenuti da dio proizvoda, odnosno podsustava, koji se ugrađuju u građevinu podliježu zahtjevima pojedinih EU direktiva, uredba i nacionalnih propisa (npr. građevni proizvodi, niskonaponska električna oprema, dizala, strojevi, tlačna oprema, oprema za uporabu u Ex područjima i drugo). Za te proizvode prije ugradnje, odnosno prije stavljanja u uporabu u građevini, moraju se provesti postupci ocjenjivanja sukladnosti za koje su odgovorni proizvođači/ugraditelji i ovlaštena/prijavljena tijela koja ovlašćuju nadležna ministarstva.

Tomir Babić, dipl. ing.